یــادەوەریی فــرمێسکاوی

نەهرۆ جەرجیس

دەفتەرە شیعر - ٢٠٢١

ناوی کتێب:یادەوەریی فرمێسکاوی

نووسەر:نەهرۆ جەرجیس

ژانەر:دەفتەرە شیعر

نەخشەسازی بەرگ و ناوەڕۆک : موحەممەد سەدیق

سالّی وەشاندن:٢٠٢١

-١

هەینییەک لە قوڵایی ژیان

چەمی عومرم وشک دەکا.

کوێرەوەرییم دەبێتە یادەوەریی!

-٢

جانتاکەم بۆنی تۆی گرتووە و

بیری پیاسەکانمان دەکات.

لەوە دەترسم:بۆنەکەت کاڵ بێتەوە.

-٣

داخ لەم کارەساتە:

هەوری دیدارت لە ئاسمانی من ناباڕێت.

چاوەکانت بۆ ئەبەد

لە مەملەکەتی من یاخی بوون.

بوویت بە دڕکی گەرووی هەستەکانم.

-٤

ئازارە ژەنگاویەکانم

پەشیمانن لە دوێنێی پێکەوەیی،

بەڵام بۆ من،

هەر وەک شەرابی کۆن بە چێژن.

-٥

ئەو گۆرانیە خەمگینەی

لە کوچە باریک و تەنگەکانی گەڕەک دەمانگوت:

ئێستا بووە بە پەپولە.

-٦

ڕاهاتوومە:

هەموو پێنجشەممەیەک

لە هەڵدێری نەخێرت

بکەومە نێو گۆمی دڵتەنگی.

-٧

لەوەتەی تەنیات کردووم،

وەک پەناهەندەیەکی کورد زمان

قوم قوم بێزاری دەخۆنەوە

ئەسپی وشەکانم دەلێم!

-٨

شنەباییێکی فێنک دادەگیرسێنم.

دەڕژێمە سەر قەسیدەییێکی تەڕ

شەڕ بە کەمانچەیەکی ئیسپانی دەفرۆشم.

تابوتی خۆزگەکانم

لە کەلاوەیەکی تاریک دەنێژم.

هەموو ئەوانە دەکەم، تا:

لەبیرم بچێتەوە جێتهێشتووم.

-٩

وەک پەنجەرە

هەمیشە لە چاوەڕوانیتدا دەبم،

لەگەڵ کزەبایەک ڕێکدەکەوم

هەواڵی نەهاتنت بە درەختەکان ڕابگەیەنێت.

بەڵکو، لەگەڵ من شیوەن بگێڕن.

-١٠

تۆ برینی کەلاوەی دڵی منیت

منیش جەستەی ڕۆژە تاریکەکانی تۆم

ئەی بێ هودەیی.

-١١

دەجوڵێم، لەگەڵ تەنیایی

شەقامەکان، لەگەڵ خۆم دەبەمە سەفەر،

وەک جانتا بە دەستەکانم هەڵیاندەگرم.

-١٢

دڵۆپ دڵۆپ

خوێن لە هەستەکانم دەوەرێت.

دڵۆپ دڵۆپ باران

دڵۆپ دڵۆپ

ڕۆژانی شادی/خۆشەویستییەکەمان.

نائومێدی ئەی براگەورەکەم:

دیسان، وەک ڕوبار

دەڕژێمە زەریای چاوەکانت!

-١٣

شەوێکی سارد

سترانی بێوەفاییت دەچڕم

بە پشکۆی دووریت خۆم گەرم دەکەمەوە.

-١٤

لەسەر لێواری شێتبوونم

سەیری شەقامی جوودایی دەکەم.

لە یادم ناچێت

ئەم چیرۆکە بە خوێن دەنووسمەوە.

-١٥

بارانێکی یاخی هاوڕێمە

لە دەردە دڵەکانم تێدەگات.

بەیەکەوە هاوار دەکەین/

بەیەکەوە بەسەر شارا دەبارێین.

لە تیشکی هەتاو ناترسین!

-١٦

فرمێسکەکانم:

ئاگری ناخم ئاشکرا دەکەن.

ئەو ئاگرەی دووریت دایگیرساند.

-١٧

سێبەرێکی پەشێو دەهێنێتە بوون

تاریکی هێڵنج دەدات.

-١٨

چراکەم دەجریوێنێ

گوێی لە خورپەی دڵی گڤەبایەکە.

چرا و گڤەی با و من و تەنیایی

دەناڵێنین...

ئەو کۆچەت چ کارەساتێکە!

-١٩

هاژەیەکی بێ ناسنامە و قەرەج

لە شوشەیەک دیل دەکەم.

شکم هەیە نیوەشەوێک

بە نیازی عاشق بوون

لە تۆی ڕوانیبێت.

-٢٠

بە خوێنی بێوەفاییت

ڕەنگی مردنێک دەکێشم.

ئەم سوتانە

کۆتایی هەناسەمە!

-٢١

ڕۆژ بە ڕۆژ برینەکانم

گەشتر و جوانتر و سەوزتر دەبن.

-٢٢

له ئوتێلی چاوەکانت

وشەکانم پۆل پۆل هەڵفڕین.

ڕستەکانم:

ڕووناکی هەتاو و تریفەی مانگە شەویان دزی.

خەمەکانم، وەک منداڵ پێیان گرت.

چاوەکانت:

ئاڵای کەشتی ژیان و شیعری منن،

وەلێ تۆ هەرگیز ئەوەت نەزانیوە و، وەک بیابان

وشک و خەمگین بووی بەرامبەر بە من.

-٢٣

هەر هاژەیەکی ڕووبار دەبیستم

پێکەنینی ئەوم دێتەوە یاد.

بە تەمامە لە ڕۆخی ڕووبارێک

گۆڕێک بۆخۆم هەڵبکەنم.

-٢٤

سەرنجی بێزاری دەدەم:

ورد ورد نرکە نرکێتی،

وەک پوش و پەڵاشی ئەم وڵاتە جەنگەڵستانە

ئەویش خەمگینە!

دەست لە نێو دەستی دەنێم

گوڵێکی سوری پێشکەش دەکەم!

-٢٥

لە کانیەوە فێربووم:

سنەوبەری هەڵبەستێک

بە میهرەبانی ئاوپژێن بکەم.

-٢٦

داخ لە ڕابردووم:

گۆرانی مردنم بۆ دەچڕێت.

وردە دڵخۆشییەکانم

شوێنبزر دەکات.

-٢٧

لە تیشکی چرایەکی غەریبە بەدیت دەکەم.

دەستت بۆ دەبەم. دەسوتێم!

دااخ لەم حیکایەتە...

تێکڕای ڕستەکانی سوتانە!

-٢٨

سێدارەیەکی برسیت و

ڕۆحی منت گەرەکە.

-٢٩

تۆ مەراقێکی پەککەوتەیت

بێ دەست و قاچ و چاو و گوێیت.

تۆ گۆرانی بە جێماوی شەوگارێکی تاریکیت.

تۆ خوێنی جەستەی برینداری شیعرێکی نامۆیت.

تۆ میلی کاتژمێرێکی شکاویت.

کامە بوو خۆشەویستیمان؟

بەڵێنەکانت بوون بە دارەمەیت!

-٣٠

ماندووم و لە قەڵای تەنیایی

لەسەر سینەی بێزاری ڕاکشاوم.

ماندووم و لە کوچەی نامۆیی

سەنگەر دەگرم.

-٣١

شنەباییێک هەڵی کردووە

گوێم لە گمەی دارستانە...

لەو کاتە دەچێت، کە نایەیت و

دڵم لە خۆوە گازندە دەکات.

-٣٢

وەک بەلەمێکی تەنیای سەرخۆش

لەناو شەپۆڵەکانی ژیان سەوڵ لێدەدەم!

پێچەوانەی دەریاوانەکانی تر:

تف دەکەمە مرواری و گەوهەرەکان!.

با ماسیەکانیش ئەوە بزانن:

پوچە ئەم ژیانە

پوچ پوچە...

-٣٣

گەلێ جار ویستوومە،

وەک هەورێکی خەست

بەسەر کێڵگەی لەشتا ببارێم،

وەلێ تۆ

هەمیشە بیانووت هەیە.

-٣٤

خەمگین خەمگین،

وەک کەوی قەرەچوغ

دەڕوانمە:

وشکەساڵی خۆشەویستیمان.

-٣٥

وەک بایەکی پەناهەندە

مودمینی مەیخانەی چاوەکانت بووم.

هەرچەندەش هەڵاتم، وەلێ:

هەموو شەقامەکان دەیانبردمەوە باوەشی تۆ.

-٣٦

کرێچی خەرەندێکم

هەموو ڕۆژێک خوێ

بە ئازارەکانما دەکات.

-٣٧

تریفەیەکی شێت گۆرانیم بۆ دەڵێت.

بێزاری دەخۆمەوە/

بە نامۆیی مەستم.

شەوێکی خەمناکە،

وەک شەوانی خۆشەویستیمان.

خەمناکی خۆی خزاندۆتە:قووڵایی بیری دڵم.

-٣٨

تۆ کێیت؟

ئەی جەلادی دەست بە خوێن.

تۆ چیت؟

ئەی کۆدی دڵخۆشیم.

-٣٩

من دڵۆپێکم لە دەریای خەمگینی

تۆش مەست و دڵشادیت،

وەک تریفەی مانگەشەو.

لە دیدارێکی سوتفە دەترسم

بۆ من تاڵ بیت، وەک ژەهر.

-٤٠

شەوێکیان نامۆیی لێم بێزاربوو و هەڵات.

لە دەریای ژیان خنکا!

بیبیریییی دەکەم ...

-٤١

تەنیایی دیلی کردووم/

چارەنووسم لێ ون بووە/

ژیان سەری خۆمە نوێیەکەی پریم!.

-٤٢

شەقامەکانم ماندووبوون

هێندە چاوەڕێی ئەو کەشتیە بکەن،

کە ڕووناکی هەڵگرتووە و ناشگات.

-٤٣

وەرە:من خەون بە قاوەیەکی تاڵ دەبینم.

تۆش:خەون بە گوڵاڵەیەکی سپی.

ئەم چیرۆکە لە خۆمان دەچێت!

-٤٤

دڵتەنگی سەرم گێژ دەکات.

باشترین وەهم دەدۆزمەوە و تیماری دڵم دەکەم!

ئاگرێک دەکەمەوە و

شیعرێک دەنووسم.

سەرم مەست دەبێت!

وەها لەگەڵ ژیان دەجەنگم.

وەها دەبمە شۆرشگێڕ و

لە قووڵایی بیرێکی تاریک

لە شەقەی باڵ دەدەم.

-٤٥

تۆ ئەی یادەوەرییە لێڵەکەی یادگەی من/

تۆ ئەی کچی دارسنەوبەری شێت

بیرم ناکەی؟

من، وەک چۆن تفەنگ کۆتری لەبیرە

تۆم لەبیرە.

-٤٦

له خەفەتی سەوزایی مێرگی تەنیاییم

شمشاڵی ڕۆحم دەگری!

پەپولەی سەر کراسە شینەکەت

بێزار دەکات.

-٤٧

له کیشوەری وشەکانما

بەدوای پیتی ناوتا سەرگەردانم/

له سەرجەم هاتن و چوونەکانتا

دێوانەی سڵاوێکم.

-٤٨

تازە مۆمی عەشقت:

له هەیوانی دڵما داگیرساوە،

وەک تریفه ناکوژێتەوە.

تۆ هەر مۆمی هەیوانی دڵمیت،

هەتا ئەگەر:

مەراق بمرێ و ڕووناکی بمرێ و

گۆرانی بمرێ و شەیداییم ئیفلیس بێت.

-٤٩

شەوە زەنگێکی تینوو:

ئومێد لەسەر شیعری من هەڵدەچنێت.

تک تک خوێنی قەسیدەم دەنۆشێت.

-٥٠

ئاوێنەیەکی شکاو:

پرچی شارستانی دادەهێنێت.

شارستانیش نازی

فرمێسکی ئاوێنە شکاوەکە هەڵدەگرێت.

-٥١

تەنانەت ببیت بە یادەوەریی فرمێسکاوییش

هی من بوویت و

هی منیش دەبیت!

-٥٢

تەنیا لەبەرئەوەی دڵی تۆم شکاندووە

چرا لێم زیزبووە/

ئاو نامدوێنێ/

چۆلەکەکان موژدەی خۆشم پێنادەن.

-٥٣

ئەستێرەکان و باڵندەکان و

زەریا و ڕووبارەکان و شاعیرەکان

بە شەرابی مانگە شەو مەستن.

ئاای تریفە تۆ چەند لێزانی!

-٥٤

ئەی غوربەت:من شەرابی تۆم،

هەتا حەزدەکەی بمنۆشە/

ئەی تەنیایی:من کوڕە گەورەی تۆم،

هەتا حەزدەکەی شەقم تێهەڵدە.

-٥٥

دەمەوێت ببمە ماسی

لە گۆمی چاوەکانت

شیعری خۆشەویستی بهۆنمەوە.

-٥٦

هەر کاتێ لە خوێندنەوەی

مێژووی قژی ڕەشتا نغرۆ دەبم.

بیرەوەرییم لە شەقەی باڵ دەدات/

فرمێسکەکانم کۆچ دەکەن/

شیعرەکانم دەبنە باخچە.

-٥٧

لە جەستەی ژیان کەمێ تاریکی و

لە جەستەی مردن کەمێ ڕووناکی

دەدۆزمەوە.

-٥٨

ئەو کاتەی:خوێ بە زامی شەوا دەکەم

وشەم دەزێت.

-٥٩

بەوە دەزانم تۆ جیهانی هەزار و یەکەمینیت،

چونکە هەزار جیهان گەڕام

تۆی تیا نەبوو.

-٦٠

بە قەڵەمی شەو

چرای ڕووی تۆ دەنەخشێنم.

بە قەڵەمی گۆرانی

فڕینی مەلی جریوەی دوانت دەهۆنمەوە.

-٦١

خۆشەویستیت ڕووناکی ئاسا:

دەپژێتە ژووری تاریکی شیعرم/

دەرمانە:کۆژانی وشەم تیمار دەکات.

-٦٢

ئەو تافەی گۆرانییەکی خەمگین دەمرێت

گۆڕ دەبێتە چراخانە.

-٦٣

لەبەردەم تریفەی کەمانێکدا:

قاسپەی مەراقێکی شێت

لەسەر دەفتەری سینەت دەنووسمەوە.

-٦٤

ناوت بایە!

ڕۆحت تەژییە لە نوری مۆسیقا.

مانشێتی ڕۆژنامەیەکی

پڕ لە موژدەی شادی.

-٦٥

لە دەرگا دەدرێت.

ڕەنگە با بێت

دوا نامەی تۆی بۆ هێنابم!

-٦٦

لە دەریای بێهوودەیی نغرۆدەبم و

دەبمە ژەمە خۆراکێکی

نەهەنگی پوچێتی ژیان.

-٦٧

شمشاڵێکی خەمناک:

لە ئێشەکانم دەڕوانێ!

دەیانکات بە ئاواز.

-٦٨

تۆ ئەی هاوڕێی پشیلە بێ وەفاکان

وەک منداڵێکی عەجول

پەنجەرەی دڵمت شکاند.

-٦٩

لە گەڕەکی غەدر

من چرکەی کاتژمێرێکی قوربانیم.

بولبولێکی باڵشکاو/

گوڵێکی وەریو دۆستمە.

داخ هەر تۆی بەرپرس!

چاوەکانت دادوەری ئەو شارەن.

-٧٠

دەمەو عەسرێک

باییێکی نائومێد دەدوێنم.

هەواڵێکی ئەو گۆزە شکاوەی لێدەپرسم،

کە لە دڵم دەچوو.

-٧١

ئێسک و پروسکی گۆرانییەکی مەست:

کۆدەکەمەوە!

پەیکەری باڵندەی هەڵفڕیوی دووریت

دەئافرێنم.

-٧٢

لە جیهانی تەنیایی قووڵ قووڵ سەرگەردانم/

لە سێبەری فرمێسکێک بەدواتا دەگەڕێم.

لە ناخی گریان هێلانەت کردووە!.

-٧٣

له دەربەندی تەمێکی خنکاو دەڕوانم:

دەشتایی گەرووی خوێن دەنوسمەوە/

ئەستێرەیەکی بریندار دەپژێنمە سەر کاغەز/

ڕەشەبایەکی یاخی لە هەناوی شیعرم بەردەبێتەوە.

-٧٤

لەگەڵ کزەبای گۆرانییەک و

چۆلەکەی ئاهێک دوور ڕێ دەپڕم.

دەبم بە کۆچەری:

بێوەفاییت بۆ میلەتانی تر شەن و کەو دەکەم.

-٧٥

بۆی نووسیبوم:

لەنێوان دەفتەرەکەت و قەڵەمەکەت و

چاویلکەکەت و جگەرەکەت

کامیان هەڵدەبژێریت؟

بێ بیرکردنەوە نووسیم:تۆ.

-٧٦

تەنیاییم بریندارە/

خەمناکییم خوێنی لێدەڕژێ.

مردن نزیکە...

پێدەچێت گۆڕستان

لە ئامادەگی بێت

بۆ پێشوازییکردن لە خۆم و

هەستی سەرپڕاوم.

-٧٧

بۆ گوێچکەکانت دەبم بە کەمانچە/

لە کەنیسەی چاوەکانتا مۆمێک دادەگیرسێنم.

بۆ ڕۆیشتنت دەبم بە شەقام و

بە گەڵا و

بە پاییز/

حیکایەتی هەڵوەرانی وەفات بۆ تەفسیر دەکەم.

لە تەنیایی شەوگارتدا

گزنگی سوبحەدەمت بۆ دەکەمە دیاری.

-٧٨

هاتیە خەونم و جادووت لێکردم.

تۆ ساحیری!

ناوی خۆم بیرچوویەوە.

شێتیت لەناخمدا ئاودا/

شێتی چەکەرەی کرد و

بوو بە درەخت.

-٧٩

چاوەکانت سەوز دەچنەوە،

وەک سەوزی شیعری

شاعیرێکی دۆڕاوی دەست و پێ سپی.

-٨٠

بەڵێن دەدەم:

تەوبە بکەم/

سوێند بە مۆسیقا نەخۆم/

خوێنی چاوەکانم بخۆمەوە/

هەرگیز لە عەشق نەدوێم.

-٨١

بەیانییەکی سارد،

وەک باڵندە

لە پەنجەرەی سنگی نامۆیی لە باڵ دەدەم/

باران دادەکا و تەڕ دەبم،

وەک گەدایەک لە شەقامێکی سارد دەمرم/

کەس نامشارێتەوە.

-٨٢

وەک بڵێسەی دۆزەخ:بێزاری دەمسوتێنێت،

وەک هەورە بروسکە:نامۆیی لەتم دەکات،

وەک فرمێسک:دەبم بە یادەوەری لە چاوی ژیان.

-٨٣

تاریکیەکە دوورا و دوور خەستە/

بارانەکە تەژییە لە ئاواز/

لە ئاسمان جەنگی هەورەکانە.

دوای دەمێک ون بوون ڕێگەکەم دۆزییەوە،

کە گەیشتمە لای پێی گوتم:

پیرۆزە بوویت بە شاعیر!

-٨٤

ماچە ئاگراوییەکانت

سنەوبەرەکانی کەناری تەنیاییمیان

دزی!

-٨٥

ئازارەکانم باڵندەن.

شەوێکی باراناوی

لە دەشتایی لەپی دەستما

دەنیشنەوە/

لە هەورە ڕەشەکەی ژیان دەترسن!

-٨٦

لەسەر ڕێگەی بێهوودەیی ژیان

حەرفێکی تر لە وشەی ناوت

بزر دەکەم.

-٨٧

نامۆیی لە قەدم ئاڵاوە/

گرەوی ژیانی لێ بردوومەتەوە/

مردن با بزانێ، تا دەگات:

بەدەم چڕینی گۆرانی چاوەڕوانی

دڵتەنگی و نامۆیی هەڵیانوەراندووم!.

-٨٨

پەنجەکانم گوێ لە ترپەی دڵت دەگرن و

ئەو ئێستایەی دەبێتە یادەوەری دەنووسنەوە.

-٨٩

وەک چۆن مێرووله بە دارێکەوە دەنووسێت

وەها دڵتەنگی پێمەوە نووساوە.

دەترسم:کونم بکات و ئیتر بمرم.

لەوانەشە:ببینە هاورێ!

شەوان بە مەستی:شیعر بۆ یەکتر بخوێنینەوە.

-٩٠

خەمگینی ئەم هەفتەیە نەبوو

خەمگینی چەند ساڵێک لەمەوبەر!

ئەم زستانە نەبوو نا!

زستانێکی خەستتر

ئەم بەرەبەیانە نەبوو نا!

بەرەبەیانێکی گەشتتر

لەیادمە، ئەوکات:

چاوەکانت، وەک باران

گەزەیان لە لاشەم دەدا.

وەک باڵندە هێلانەیان

لەسەر درەختی بەژنم دروست دەکرد.

-٩١

لەگەڵ گوڵە گەنمەکان گۆرانی دەچڕم

لەو دەمەی ڕا بایێکی خەمگین:

دەپژێتە دۆڵ و دەشتایی شیعرم.

-٩٢

لەبەردەمماڵەکەتان باخچەیەکی لێیە

لەوێ لەنێوان نێرگزەکان

خۆم دەشارمەوە.

بەرلەوەی ڕێی غوربەت بگرمە بەر/

تۆوی نامۆیی و پەرێشانییم لەوێ دەچێنم!

هەر کاتێ بیرت کردم

وەرە بۆنم بکە

لە تەنیشت نێرگزەکانم...

-٩٣

ئەگەر بشمکوژیت

تەنیا دێوانەییمت بە میرات

بۆ دەمێنێتەوە!

-٩٤

کارەساتەکە ئەوەیە:

لە ژیان تۆراوم!

ئەو بە هەر کوچەیەک گوزەر بکات

ئەو شوێنە بە تف سواق دەدەم!

-٩٥

لە یادمای!

تەنانەت ئەو کاتانەش دڵتەنگی:

مەلی هەستم لە قەفەزا دیل دەکات.